Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

OPENBAAR

TER BESLISSING

Datum
2 oktober 2023

Onze referentie
IENW/BSK-2023/262600

Opgesteld door
Bestuurskern
Directie Mobiliteit en Gebieden
Afdeling MIRT & Ruimte

Beslistermijn
10-10-2023

Bijlage(n)
2

Aan Minister
cc Staatssecretaris

nota

Toezegging Afweegkader middellange termijn Woningbouw en Mobiliteit

Aanleiding

Tijdens het Commissiedebat MIRT van 5 juli jl. heeft u toegezegd om de scores op de elementen 'woningbouwwaarde' en 'bereikbaarheidswaarde' uit het Afweegkader voor middellange termijn Woningbouw en Mobiliteit (hierna: het Afweegkader) met de Tweede Kamer te delen. Daarbij heeft u ook toegezegd om de Kamer te informeren over de toepassing van de kwalitatieve criteria uit het Afweegkader[1]. Met de bijgevoegde Kamerbrief geeft u, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, invulling aan deze toezegging.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd in te stemmen met de Kamerbrief en deze te ondertekenen.
- U wordt geadviseerd de Kamerbrief zo snel mogelijk te versturen. Dit is wenselijk met het oog op de voorhang van de regeling waarmee de middelen die met het Afweegkader zijn verdeeld, aan gemeenten en regio's kunnen worden uitgekeerd.

Kernpunten

In de brief schetst u de achtergrond van de samenhangende investeringen in woningbouw en mobiliteit en het brede afweegproces om te komen tot de verdeling van de middelen. Daarbij gaat u in op de toepassing van de kwantitatieve en kwalitatieve criteria uit het Afweegkader. Als bijlage bij deze brief ontvangt de Kamer de 'Toelichting uitkomsten en scoring Afweegkader middellange termijn woningbouw en mobiliteit', waarin ook de scores staan op de elementen 'woningbouwwaarde' en 'bereikbaarheidswaarde' uit het Afweegkader. In de brief geeft u het volgende aan:

- De beoordeling aan de hand van het Afweegkader is één van de analyses en afwegingen die ten grondslag lagen aan de besluitvorming over € 6 miljard aan mobiliteitsmaatregelen in de 17 grootschalige NOVEX-woningbouwlocaties.
- Het Afweegkader is op pakketniveau toegepast op de regionale voorstellen voor schaalsprongen OV en de mobiliteitspakketten.

[1] Kamerstuk TZ202307-106

- Parallel aan en in samenhang met de toepassing van het Afweegkader hebben de volgende onderdelen een rol gespeeld bij de verdeling van de middelen:
    - De netwerkanalyse woningbouw.
    - Regionale afstemming, integratie met reeds bestaande afspraken en conclusies uit lopende MIRT-processen.
    - Een beoordeling van de evenwichtigheid van de verdeling van de middelen over het land.

  Op basis daarvan is ook geïnvesteerd in de versterking van het hoofdspoornet en het hoofdwegennet tussen de 17 grootschalige NOVEX-woningbouwlocaties.
- De kwantitatieve elementen uit het Afweegkader zijn op pakketniveau toegepast met als resultaat een ongewogen totaalscore voor deze elementen. Het scoringsoverzicht is opgenomen in de bijlage bij de Kamerbrief.
- De kwalitatieve elementen uit het Afweegkader zijn getoetst op grond van gesprekken met de regio en *expert judgement* van ingediende plannen vanuit gemeenten en regio's. Dit heeft met name betrekking gehad op de woningbouwlocaties.
- Deze kwalitatieve toets aan de hand van het Afweegkader was geen brede ruimtelijke afweging over de wenselijkheid van woningbouwlocaties. Alle grootschalige woningbouwgebieden hebben in het kader van de NOVI en de Verstedelijkingstrategieën namelijk al een uitgebreid ruimtelijk voortraject gehad waarin die afweging heeft plaatsgevonden.[2]
- De kwalitatieve elementen uit het Afweegkader worden bij de ontwikkeling van de 17 grootschalige NOVEX-woningbouwlocaties door de gemeenten en regio's nader uitgewerkt als onderdeel van reguliere planologische procedures.

Krachtenveld
De urgentie van de woningbouwopgave en de bereikbaarheid c.q. ontsluiting van die woningen wordt breed maatschappelijk en bestuurlijk onderschreven.

Het Afweegkader is een belangrijk instrument bij de verdeling van € 7,5 miljard voor woningbouw en mobiliteit. Het Afweegkader is in het voorjaar van 2022 tot stand gekomen in overleg met diverse partijen[3] en is op 15 september 2022 vastgesteld in het Bestuurlijk Overleg Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO). Tijdens de Bestuurlijke Overleggen MIRT van november 2022[4] en de Bestuurlijke Overleggen Leefomgeving van 2023[5] hebben Rijk en regio bestuurlijke afspraken gemaakt over de verdeling van de middelen.

Toelichting
U heeft toegezegd de Kamer in de MIRT-najaarsbrief van medio november nader te informeren over het Afweegkader. U wordt geadviseerd om de Kamerbrief eerder te versturen. Zodoende informeert u de Tweede Kamer nader over het Afweegkader, voordat u de "Regeling specifieke uitkering mobiliteitspakketten" ten behoeve van de grootschalige NOVEX-woningbouwlocaties aanbiedt. Deze

[2] Kamerstuk 34682-53
[3] De koepels van medeoverheden (IPO, VNG, UvW), vervoerregio's, het maatschappelijk middenveld (VNO-NCW, Mobiliteitsalliantie, NEPROM, Forum Stedelijke Vernieuwing) en kennisinstituten (PBL, KiM en CPB).
[4] Kamerstuk 35925-A-24
[5] Kamerstuk 34682-173

regeling wordt naar verwachting begin november naar de Tweede Kamer verzonden. Door de Kamerbrief eerder te verzenden dan de regeling ondervangt u mogelijke vragen ten aanzien van de regeling, wat het behandelingsproces daarvan hopelijk bespoedigt.

Politieke context
In het coalitieakkoord van december 2021 is voor de periode tot en met 2030 € 7,5 miljard beschikbaar gesteld in het Mobiliteitsfonds voor de goede bereikbaarheid en ontsluiting van nieuwe woningen in de inmiddels 17 grootschalige NOVEX-woningbouwlocaties en daarbuiten. Tijdens de Bestuurlijke Overleggen MIRT van november 2022[6] en de Bestuurlijke Overleggen Leefomgeving van juni 2022[7] en 2023[8] hebben Rijk en regio bestuurlijke afspraken gemaakt over de verdeling van deze middelen.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief toezegging Afweegkader middellange termijn woningbouw en mobiliteit	Kamerbrief waarin de toezegging TZ202307-106 gestand wordt gedaan.
2	Toelichting uitkomsten en scoring Afweegkader middellange termijn woningbouw en mobiliteit	Rapport waarin de toepassing van het Afweegkader wordt toegelicht en de kwantitatieve scores zijn opgenomen.

[6] Kamerstuk 35925-A-24
[7] Kamerstuk 35925-A-76
[8] Kamerstuk 34682-173